

Hovedforhandling i straffesaker – skjematisk oversikt

1. Retten settes.
  - Protokollasjon av hvem som er til stede.
  - Uabilitetsinnsigelser.
  - Eventuelt avgivelse av forsikring fra nye meddommere.
2. Opplesning av tiltalebeslutningen.
3. Tiltaltes erklæring – skyldig eller ikke skyldig.
4. Aktors innledningsforedrag. Dette skal være så kort som mulig og begrense seg til hva saken gjelder og hva man ønsker å bevise med de forskjellige bevisstilbudene. Aktor må ikke rede gjøre nærmere for hva de forskjellige vitnene kommer til å forklare, men kun hva de skal forklare seg om.
5. Forsvareren kan få ordet for korte bemerkninger til innledningsforedraget.
6. Tiltaltes forklaring – hvis han ønsker å forklare seg.
7. Vitneavhør.
  - Vanlige vitner.
  - Sakkyndige vitner.
  - Fremleggelse av bevisopptak.
8. Fremleggelse av dokumentbevis.
  - Dokumentasjon av borgelige rettskrav.
  - Rusmiddelundersøkelser.
  - Utakrift fra straffe- og bøterregisteret.

9. Aktors prosedyre.
  - Oppsummering av fakta slik de fremstår etter bevisforselen sett fra påtalemyndighetens side.
  - Oppsummering av jussen i skyldspørsmålet.
  - Oppsummering av jussen i straffutmålingsspørsmålet.
  - Nedleggelse av påstand.
10. Forsvarerens prosedyre.
  - Oppsummering av fakta slik de fremstår etter bevisforselen sett fra forsvarerens side.
  - Oppsummering av jussen i skyldspørsmålet.
  - Oppsummering av jussen i straffutmålingsspørsmålet.
  - Nedleggelse av påstand.
11. Replikk fra aktor hvis han ønsker det.
12. Duplikk fra forsvareren hvis han ønsker det.
13. Tiltalte får ordet – han får anledning til å utale seg om det er noe han føler bør komme frem før forhandlingene avslutes.
14. Rettens formann erklærer forhandlingene for avsluttet og saken tas opp til doms.

Retten er satt

Prosessuell veiledning under
hovedforhandling i straffesaker
og sivila saker

Marianna Jorstad
Christian H. P. Knudsen